

Interreg - IPA CBC Magyarország - Szerbia

A Program az Európai Unió
társfinanszírozásával valósul meg

*Jó szomszédok
a közös
jövőért*

„A fiatalok és az örökség-hagyományok, valamint jövő a

határmenti régióban”

„HERINFUTUR” projekt.

/ID HUSRB/1903/33/0110/

Befektetés a fenntartható közös jövőbe

Közös kulturális örökségünk az Európai életmód szíve. Körülvesz minket településeinken, városainkban, természeti tájainkon és régészeti emlékhelyeinken. Magában foglalja az irodalmi, képzőművészeti és iparművészeti alkotásokat, az emlékműveket, az őseinktől tanult kézműves mesterségeket, a filmeket, a meséket, melyeket gyermekeinknek mesélünk, a jóízű ételeinket, és minden mást, amelyben magunkra ismerünk. A kulturális örökség meghatározza személyiségünket, és megerősíti bennünk az érzést, hogy egy közös európai családhoz tartozunk. Mindannyian egy több mint 500 millió polgárból álló békés közösség tagjai vagyunk, melytől elválaszthatatlan a gazdag történelmi múlt és az egymásba fonódó kultúrák összessége.

/Navracsics Tibor/

**Az EU. (Magyar) Leköszönt Kulturális, oktatási, ifjúság-
politikai és sportügyi biztosa.**

A PROJEKT CÉLJA

A kulturális örökségek sokszínűek azok kölcsönös ápolása az EU-ban továbbá a szomszédos országok és régiók esetében kiemelt jelentőségű.

Szerbia és Magyarország kulturális örökségei, hagyományai ezen kívül különlegesek és egyediek.

A többnemzetiségű közösségekben kifejlődött kulturális örökségek ápolása a kommunikáció, a kölcsönös tolerancia, valamint a tisztelet eszközévé alakult át és nemzedékről nemzedékre száll.

A fiatalok és az örökség.

Hagyományok, valamint jövő a határmenti régióban

HERINFUTURE című projekt célja, hogy a határon átívelő régiók kulturális örökségét közelebb hozza és hozzáférhetőbbé tegye a Dél-Bácskai térség és a Csongrád-Csanád megye fiataljai – a projekt célcsoportja – számára.

A projekt tevékenységek arra irányultak, hogy a fiatalok mindennapjaiban elérhetőbbé váljon a kulturális örökségük megismerése, továbbá, hogy bevonja őket a kulturális örökség védelmének és hosszútávú megőrzésének folyamatába.

A projekt célja: a fiatal nemzedék ismereteinek bővítése a kulturális örökségvédelme terén, annak megőrzésére és helyreállítására fókuszálva. Ezt a fiatalok igényeihez igazított oktatási anyagok és a Dél-Bácskai térség, valamint Csongrád-Csanád megye, anyagi és nem anyagi kulturális örökségeit bemutató, élménypedagógiai műhelyek létrehozásával, valamint olyan tanulmányi utak megszervezésével segíteni, ahol a fiataloknak lehetősége volt megismerkedni a kulturális örökség megőrzésének és helyreállításának sikeres és bevált példáit.

A projekt elősegíti az interkulturális csereprogramokat és ösztönözi a fiatalokat, hogy fedezzék fel és osszák meg, valamint ismerjék meg a másik ország kulturális örökségét. A kulturális örökség a jövő egyik olyan erőforrása, amelyet meg kell őrizni, innovatív módon fejleszteni és népszerűsíteni kell.

Ennek megvalósítására és a fiatalok innovációs képességeinek fejlesztése érdekében, a projekt keretében fejlett és fenntartható útmutató készült.

A PROGRAM

2022.03.11. Szeged - Kerekasztal beszélgetés

A HERINFUTURE projekt keretében rendezett kerekasztal beszélgetések és prezentációk, továbbá a workshop-ok és a study tours élménypedagógiai programjai lehetőséget biztosítottak arra, hogy a szerb és a magyar fiatalok betekintést kapjanak a két ország kulturális örökségeibe és hagyományába.

A Kerekasztal beszélgetés prezentációi:

1 - Határtalan kulturális utazás a Tiszán keresztül.

A kulturális örökségek védelmének és egyben hasznosításának egyik módja a turizmus. A turizmus egyben az egyik eszköze a fiatalok bevonására a kulturális örökségek megismerésébe és fejlesztésébe.

A projekt keretében tanultak alapján, a projekt célcsoportjának egyetemista fiataljai innovatív és sikeres prezentációt készítettek, az örökségek turisztikai célú hasznosításáról, és a közös jövő építéséről.

2 - Élménypedagógia

A pedagógia részéről bemutatásra került, hogy az élménypedagógia a legfiatalabb korosztály, az általános iskolások részére is, hatásos módszer az innovatív és alkotó készségeinek fejlesztésére.

3 - Örökségvédelem

A vállalkozók magas szintű prezentációk keretében mutatták be a különböző építészeti stílusokat, és a már megvalósult projekteket az épített örökségek védelme, és az innovatív hasznosításával kapcsolatban.

4 - Társadalmi célú vállalkozás

Bemutatásra került egy új innovatív vállalkozási típus. Neve: Társadalmi célú vállalkozás. Ismertette a társadalmi célú vállalkozások szerepét, az örökségek hasznosítása területén.

5 - Értéktár

Az értéktár új innovatív módszer. Kivételes lehetőséget biztosít a nemzeti és ezen belül a Csongrád Csanád Megyei kulturális örökségek megismeréséhez. Ez hasznosításra került a projekt keretében tartott workshop-ok, study tours, és az élménypedagógiai programok szervezésekor.

Workshopok

A középiskolás fiatalok a Szerb és a magyar oldali workshop-ok alkalmával, az örökségekkel kapcsolatos, különféle előadásokat hallgathattak meg gyakorlati bemutatókon, élménypedagógiai foglalkozásokon vettek részt. Bemutathatták alkotó és kreatív képességeik

Matica Srpska Galéria (Szerbia)

A galéria Szerbia egyik leg régebbi múzeumi intézménye. A kiállítási tevékenysége mellett számos innovatív élménypedagógiai programokat készít a gyermekeknek és fiataloknak.

A workshop-ok keretében rendezett élménypedagógiai foglalkozásokon a fiatalok a gyakorlatban is ismerkedhettek a különböző műalkotások (szobrok, festmények stb.) konzerválásával és restaurálásával.

A kiállításokon az idegenvezető érdekes előadásokat tartott a kulturális örökségek jelentőségéről a festmények és a különböző egyéb műalkotások küldetéséről és mondanivalójáról.

Épített Örökség és Annak Védelme

A korszerű örökségvédelem az épített környezet folyamatoságát helyezi előtérbe. Nem azt kívánja, hogy állítsuk meg a fejlődést és mindent úgy őrizzünk meg, ahogy az mára kialakult, hanem arra hívta fel a figyelmet, hogy a jövő csak a múlt gyökereiből táplálkozva, azt megőrizve és azt innovatívan tovább fejlesztve építhető. Csak a folyamatoság tiszteltben tartása teremthet egészséges emberi környezetet.

Épített örökségek a 'gyakorlatban'

Előadás az épített örökségről

Új Zsinagóga

A szegedi múzeum

Belvárosi Híd

Kreatív élménypedagógiai műhelymunka

A fiatalok az előző napon megismerkedhettek Szeged különböző stílusú épületeivel, építészeti örökségével. Meg kellett álmodniuk egy olyan várost, amit ők is szívesen hagynának örökül a jövő generációinak. Egyéni feladatként indult a tervezés, majd a terveket egy nagy kartonra kellett elhelyezni úgy, hogy az egy városképet mutasson.

Lázasan kezdődött a munka, ami még izgalmasabbá vált a csoportos feladattal. A csoportok összetétele is érdekesen alakult. Egy 10 fős magyar csoport, egy 8 fős szerb, majd a megmaradt 12 tanulóból kialakult egy szerb-magyar csoport.

A magyar városán a megtervezettség látszódt. A szerb művészebb kifejezést választott. A leglátványosabb tervezés és alkotás a vegyes csoportban volt megfigyelhető, hisz ott közelíteni kellett a két irányzatnak. Ott ütköztették a nézeteiket, ám ennek hatására a legkreatívabb, legmerészebb elképzelések és megoldások itt születtek.

Mindezt csak kiemelte az, amikor színesbe öltöztették a városokat.

Utolsó feladatuk az volt, hogy az utókornak szóló üzeneteiket jelenítsék meg a kész képen szimbólumok formájában. Többféle szimbólumot is használtak a tanulók: betűket és formákat egyaránt. Csodás, színes alkotások születtek mindenki meglepedésére.

Összegezve mindezt, ez egy nagyon mozgalmas, szórakoztató, kreatív napot zárhattunk, ami által szorosabbá vált a két ország fiataljainak és oktatóinak kapcsolata is.

Az értéktár bemutatása

A magyar nemzeti értéktár az egység a nemzeti tudat erősítését segíti. A kultúra évezredes értékeit, a magyarság szellemi és anyagi alkotásait, az ember és a természet adta értékeit tartalmazza.

A nemzeti értékek tárházat gazdagítják a magyarországi együtt élő népek, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségek és az országhatáron túli magát magyarnak valló közösségek. A szerb elismert államalkotó nemzetiség. A kulturális örökségének ápolása, színesíti és gazdagítja a Csongrád Csanád Megyei értéktárat.

Szeged - tápéi gyékénysmühely. (Az értéktár része)

Tápé az egyik leg régebbi, folyamatosan lakott magyar falu, és az egyetlen, ahol a gyékényszövés évszázadok óta, megszakítás nélkül jelen van. A gyékényt már a történelem előtti időkben felhasználták a Tisza és a Maros szegében. Az itt élők már a középkorban nagy mennyiségben készítették különféle gyékényfonatokat.

Ez volt megélhetésük egyik alapja. Az egyes generációk nemcsak az elődök iránti tiszteletből vették át és adták tovább ismereteiket. A növény hasznosításával olyan tudás öröklődött tovább, amely segítette az új nemzedékek kenyérkeresetét és egyben a falu megmaradását.

„BÁNÁT” Szerb Kulturális Közhasznú Egyesület Deszk. (Az értéktár része)

Deszk Csongrád-Csanád Megyében, földrajzilag a Bánát területén fekszik. Deszk nevezetessége, az itt lévő szerb kulturális élet. Az egyesület legfontosabb feladata a szerb kultúra, a néphagyományok, a népzene a néptánc és anyanyelv ápolása, illetve átöröklése a jövő generációja számára. A népi hagyományokon alapuló kézművesség gyakorlása, művelése és tanítása, ezek megismertetése a szélesebb közönséggel a határ mindkét oldalán a technikák és motívumok megőrzése a széles közönség számára.

A szál as anyagoktól a fáig, a gyöngytől az agyagig és a ne-mezig, a vesszőtől a mézig és a kukoricáig számos alapanyaggal valósulnak meg a műhelymunkák.

Az értékteremtés, az új megszerzése mellett az élményszerűség és a kézzelfoghatóág sokak számára jelent tartalmas időtöltést is.

Study Tour

Szerbia, Karlóca és Pétervárad

A fiatalok megtekinthették - a történelem órákon is tanult - török hódítók elleni közös Szerb – Magyar harcok és a békekötés helyszínét.

Pétervárad Európa második legnagyobb erődrendszere, 1692-ben kezdték építeni a ma is látható erődítményt, amely a XVIII. században Magyarország legmodernebb és legnagyobb vára volt. Mátyás király itt kötött szövetséget Velencével a törökök ellen.

A török hódítás időszakában a védekezés egyik végvára volt. A védekezésben szerbek és a magyarok közösen vettek részt.

Folyamatban van a vár UNESCO világörökségi listájára történő felvétele. A vár jelenleg turisztikai látnivaló és a fiatalok egyik szórakoztató központja. Karlóca a török hódítók elleni közös harcok eredményének szimbóluma. Karlócán történt a törökökkel történő békekötés. Ennek emlékért őrzik a képen látható Békekápolna, mely a vajdasági magyar értéktár része. Karlóca ma a Szerb ortodox vallás egyik központja és népszerű, látogatott turisztikai központ.

Magyarország

Fehér-tó

A Csongrád Csanád Megyében lévő Fehér -Tó a kiskunsági nemzeti Park része. Az itt kialakított tanösvény a szege-di Fehér-tó történetét és gazdag madárvilágát mutatta be. A halastó mellett felállított kilátótoronyból jól megfigyelhető a Korom-sziget nyüzsgő sirálytelepe. A másik nagy halastórendszer, a Csaj-tavat is kedvelik a madarak: 269 fajt figyeltek meg rajta.

A tanösvény a Tisza völgyi bemutatóháztól indul. A csoportok részére természetismereti foglalkozások, gyalogos és kerékpáros túravezetések is igényelhető. Kerékpárokat lehet kölcsönözni.

Ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékpark

Az anyafölddel való kapcsolat egyik módja, ha megismerjük eleink történetét és nem feledjük el a múltunkat. Ismételjük el ezt számtalanszor, mert értékes jövőnk csak így lehet.

Az Ópusztaszeri Emlékpark, első magyar „országgyűlés” helyszíne, ennek a gondolatiságnak a megerősítésére vállalkozik évek óta. A parkban található Feszty körkép 15 m magas és 120m hosszú. A hatalmas panoráma körkép a magyar törzsek bevonulását tartalmazza a Kárpát medencébe.

